

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/220/2021
Identifikačné číslo spisu: 5618202518
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šíkuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5618202518.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu PPS Bobrovec, s.r.o., so sídlom Jalovec 405, IČO: 36 391 042, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000, proti žalovanému Poľovnícke združenie Baníkov, so sídlom v Smrečanoch, IČO: 31 937 110, zastúpenému advokátom JUDr. Jurajom Lukáčom, so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 11/6, o náhradu škody 15.422,97 eur, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 6 C 20/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2020 sp. zn. 9 Co 11/2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 27. júna 2019 sp. zn. 6 C 20/2018 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 15 422,97 eura, z toho škodu, ktorá mu vznikla na poraste silážnej kukurice v roku 2016, vo výške 15 030,- eur a náklady, vynaložené na vypracovanie znaleckého posudku, ktorý si žalobca objednal „za účelom vyčíslenia celkovej skutočnej výšky spôsobenej škody“, vo výške 392,97 eura. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je užívateľom poľovného pozemku a žalovaný je užívateľom poľovného revíru Baníkov. Súd prvej inštancie vychádzal najmä z ustanovení § 25 písm. g/, § 26 ods. 1 písm. a/, d/ a l/, § 69 ods. 1, § 70 ods. 1, 2 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež „zákon o poľovníctve“), ako aj z ustanovení § 132 ods. 2 a § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

1.1. Zistil, že medzi stranami bolo nesporné, že na poraste silážnej kukurice v roku 2016 vznikla škoda, aj keď výška a rozsah škody zostala medzi stranami sporná. Žalobca uviedol, že ohliadky poľnohospodárskych porastov, konkrétne kukurice, vykonáva v priemere jedenkrát týždenne a kontroluje, či rozsah škody dosiahne hranicu 3 %, kedy je možné uplatniť nárok na náhradu škody. Napriek tomu tvrdeniu žalobca nevedel ani približne uviesť, kedy došlo ku škode na poraste kukurice na siláž, ktorý nárok si uplatnil v tomto konaní. Pokiaľ išlo o začiatok plynutia objektívnej 2-mesačnej lehoty

(§ 70 ods. 1 zákona o poľovníctve), žalobca neunesol ani povinnosť tvrdenia, zakotvanej v ustanovení § 150 ods. 1 CSP, čo zákon sankcionuje tzv. „rýchlou stratou sporu“. Začiatok plynutia 15-dňovej lehoty, kedy žalobca zistil škodu, upravenej v § 70 ods. 1 zákona o poľovníctve, bol medzi stranami sporný. Súd potom vychádzal z listinných dôkazov, produkovaných samotným žalobcom a z jeho tvrdení. Žalobca v žalobe uviedol, že požiadal znalca, o vypracovanie znaleckého posudku dňa 31.08.2016 „za účelom vyčíslenia celkovej skutočnej výšky spôsobenej škody“ z čoho logicky vyplýva, že najneskôr dňa 31.08.2016 žalobca musel mať vedomosť o tom, že vznikla škoda na poraste. Po tom, ako súd v rámci predbežného právneho posúdenia veci poukázal na plynutie prekluzívnej lehoty, žalobca tvrdil, že každoročne zadáva vypracovať znalecké posudky tomu istému znalcovi, aby zistil, či škoda dosiahla hranicu 3 %, a to v mesiacoch jún, júl. Potom nie je zrejmé, prečo práve v roku 2016 objednal vypracovanie znaleckého posudku až dňa 31.08.2016. Žalobca tvrdil, že týždenne vykonáva obhliadky poľnohospodárskych pozemkov, dlhoročne podniká v poľnohospodárstve, takže musí byť schopný posúdiť, či mu vznikla škoda na plodinách a v akom rozsahu, takže je nelogické, aby si objednával znalecký posudok len na zistenie, či mu vznikla škoda. Navyše, zo znaleckého posudku jednoznačne vyplynulo, že žalobca zadal znalcovi úlohu vyčísliť výšku škody, spôsobenú lesnou zverou na poľnohospodárskom poraste kukurice na siláž v roku 2016 a vyčísliť výšku nákladov, ktoré vznikli pri ochrane tohto porastu pred lesnou zverou v roku 2016. Z toho nesporne vyplýva, že žalobca už vedel o tom, že mu vznikla škoda, a preto oslovil znalca so žiadosťou o vypracovanie znaleckého posudku. K tomu, aby si žalobca uplatnil škodu, nemusel nevyhnutne disponovať znaleckým posudkom, pretože z ustanovenia § 70 ods. 2 zákona o poľovníctve vyplýva, že ak sa pri poľnohospodárskych plodinách dá rozsah škody zistiť len v čase zberu, poškodený výšku škody môže uviesť do 15 dní od vykonania zberu. Potom žalobca mal možnosť v lehote 15 dní odvtedy, ako sa dozvedel o škode, uplatniť si nárok na jej náhradu u žalovaného a škodu vyčísliť neskôr, t. j. do 15 dní po vykonaní zberu. Žalobca tvrdil, že si škodu uplatnil u žalovaného listom zo dňa 23.09.2016, ktorý odoslal žalovanému poštou; zásielka mohla byť potom odovzdaná na poštovú prepravu nasledujúceho dňa, t. j. 24.09.2016. Pretože zákon v § 70 ods. 1 písm. a) stanovuje 15-dňovú lehotu na uplatnenie nároku u užívateľa poľovného revíra, jedná sa o hmotnoprávnu lehotu, v ktorej nárok musí byť žalovanému aj oznámený. Vzhľadom na uvedené zistenia potom žalobcom navrhovaný dôkaz - podací lístok, bol pre rozhodnutie vo veci irelevantný, pretože žalobca netvrdil, že si škodu uplatnil u žalovaného skôr, ako vypracoval listinu dňa 23.09.2016. Pretože žalobca nepreukázal, že by bol žalovanému nahlásil vznik škody v zákonnej 15-dňovej lehote, uplynutím tejto lehoty jeho nárok v zmysle § 70 ods. 2 zákona o poľovníctve zanikol. Z dôvodu zániku práva v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, súd žalobu zamietol.

1.2. Pokiaľ by aj žalobca bol nárok uplatnil v zákonnej lehote, v konaní bolo preukázané, že strany uzatvorili po začatí súdneho konania (dňa 13.12.2018) dohodu o urovnaní, ktorá sa týkala jednoznačne nároku, ktorý je predmetom tohto súdneho sporu. Žalovaný vykonal práce v zmysle dohody o urovnaní a žalobca ich prevzal - protokol zo dňa 14.04.2019 podpísal štatutárny zástupca žalobcu.

1.3. Napokon okresný súd poukázal aj na to, že ak by aj žalobca bol nárok uplatnil u žalovaného včas, v konaní nepreukázal také porušenie povinnosti zo strany žalovaného, ktoré by v zmysle ustanovenia § 69 ods. 1 zákona o poľovníctve malo za následok vznik zodpovednosti za škodu, čo dôkladne vo svojom rozhodnutí odôvodnil.

2. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 30. apríla 2020 č. k. 9 Co 11/2020-253 na základe odvolania žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

2.1. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu krajský súd doplnil, že ak v zákonom uvedených prípadoch nebolo právo uplatnené v určenej lehote, dochádza k jeho zániku, resp. k preklúzii, na čo súd musí prihliadnuť z úradnej povinnosti (ex officio) a nemôže ho priznať (§ 583 Občianskeho zákonníka - ďalej tiež „OZ“). Z ustanovenia § 70 zákona o poľovníctve vyplýva, že poškodený užívateľ poľovních pozemkov, t. j. žalobca si musí nárok na náhradu škody na

poraste silážnej kukurice spôsobenej nesprávnym užívaním poľovného revíru uplatniť u užívateľa poľovného revíru, t. j. žalovaného do 15 dní odo dňa, keď škodu zistil, do dvoch mesiacov odo dňa, keď vznikla spolu s uvedením jej výšky a opatrení, ktoré vykonal na zabránenie škôd spôsobených zverou, inak jeho nárok zaniká. Z tvrdení samotného žalobcu pritom vyplývalo, že sa o škode dozvedel 08.09.2016, pričom si ju uplatnil listom z 23.09.2016 podaným na poštovú prepravu pošte toho istého dňa, t. j. nie u žalovaného, pričom ani len netvrdil, nieto preukazoval, kedy si nárok uplatnil u žalovaného, t. j. kedy sa jeho list dostal do dispozície žalovaného. Neuniesol ani bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno, že tak u žalovaného učinil v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote, čo už samotné ako správne konštatoval súd prvej inštancie malo pre neho za následok rýchlu stratu sporu, keďže 15-dňová lehota uplynula už dňom 23.09.2016, keď svoj list dal len na poštovú prepravu.

2.2. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam krajský súd doplnil, že z obsahu spisu vyplývalo uzatvorenie dohody o urovaní medzi stranami sporu z 13.12.2018, na základe ktorej si upravili práva medzi nimi sporné alebo pochybné vyplývajúce už z uplatneného nároku na náhradu škody v súdnom konaní. Na základe urovnania však vznikol nový záväzkový vzťah, ktorý je odlišný od pôvodného záväzkového vzťahu, a preto žalobca ani na základe tejto skutočnosti sa nemôže domáhať splnenia pôvodného záväzku, pričom námietky žalobcu o prekročení oprávnení zo strany za neho urovanie podpisujúcej osoby sú irelevantné, keďže sa jednalo o jeho štatutárneho zástupcu, ktorý za neho robí právne úkony vo všetkých veciach (§ 20 ods. 1 OZ) a ktorým je viazaný, keďže konanie štatutárnych orgánov sa považuje za vlastné konanie právnickej osoby a jeho interné obmedzenie voči tretím osobám je neúčinné.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Uviedol že, právny názor a záver napadnutého rozhodnutia nebol predmetom konania na dovolacom súde v žiadnom zo svojich doterajších rozhodnutí a o takejto otázke neexistuje žiaden relevantný judikát. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho predpokladu a z nesprávneho právneho posúdenia a vyhodnotenia, že pri doručovaní uplatnenia náhrady škody sa jedná o hmotnoprávnu lehotu 15 dní, počas ktorej musí žalovaný prevziať list o uplatnení škody. V prípade, že by žalovaný zásielku od žalobcu v odbernej lehote neprevzal, právo žalobcu by bolo prekludované a zaniklo by. Žalobca bol toho názoru, že takýto výklad marí účel zákona, ktorý umožňuje žalobcovi domáhať sa škody u žalovaného v lehote 15 dní od vtedy ako sa o nej dozvie. Žalovaný v prípade akceptovania názoru súdu prvej inštancie by mal reálnu možnosť zmariť právo žalobcu, a to tým, že by si v lehote 15 dní obštrukčne neprebral list od žalovaného.

3.2. Na záver dovolania uviedol, že súdy nižšej inštancie nevenovali dostatočnú pozornosť jeho právnej argumentácii pri posudzovaní predmetnej veci, pretože nevyslovili právny názor k vyššie uvedenému právnomu názoru (dovolateľa). Nedostatočné odôvodnenie subsumoval pod § 420 písm. f/ CSP, no zároveň aj uviedol, že keďže sa mu pre posudzovaný prípad zdalo byť prípustnejšie ustanovenie § 421 CSP, tak prípustnosť tohto dovolania opieral len o toto ustanovenie a na uvedené skutočnosti v zmysle § 420 CSP chcel len poukázať a nenamietal ich.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol zamietnutie dovolania žalobcu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017). Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti

ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

7. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

7.1. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

7.2. Ak nemá dovolanie prípustnosť, ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vykazovať nedostatky, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k znemožneniu meritórnemu dovolaciemu prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016). Pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zdefiniuje a špecifikuje. Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

7.3. Otázkou relevantnou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej, sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

8. Spornou otázkou, ktorú sformuloval dovolací súd na základe obsahu dovolania žalobcu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP bolo posúdenie charakteru prekluzívnej lehoty (ustanovenie § 70 zákona o poľovníctve), a teda, či sa jedná o hmotnoprávnu prekluzívnu lehotu - v rámci ktorej najneskôr v posledný deň lehoty musí byť, v predmetnom spore list, doručený žalovanému, alebo procesnoprávnu lehotu, pri ktorej postačuje odoslanie tohto listu na poštovú prepravu v posledný deň lehoty. Podľa právneho zástupcu dovolateľa by malo ísť zrejme o procesnoprávnu (ktorá by bola pre poškodeného vo všeobecnosti spravodlivejšia), pretože má za to, že hmotnoprávna lehota ma prekluzívny charakter, teda po jej uplynutí právo zaniká čo by mohlo umožniť žalovanému zmariť účel zákona (ak by neprevzal list v lehote 15 dní) a teda žalobcovi privodiť to, že následne (po uplynutí lehoty na to určenej) by si nemohol vymôcť svoje právo.

9. K pojmu „lehota/y“ a „preklúzia“ dovolací súd uvádza nasledovné. Teória práva pojem lehota definuje ako určité, časovo vymedzené obdobie, v ktorom sa môže, resp. musí vykonať určitý úkon. Takýto časový úsek je ohraničený jeho začiatkom (napr. doručením písomností) a koncom (uplynutím určeného

času). Rozlišujeme lehoty hmotnoprávne a lehoty procesné. Lehoty hmotnoprávne sú obsiahnuté v jednotlivých predpisoch materiálneho práva, resp. v hmotnoprávných predpisoch. S ich uplynutím je spojený vznik alebo strata určitého práva, oprávnenia. Tiež sa s nimi spája inštitút premlčania alebo preklúzie práva. Základným účelom inštitútu preklúzie je pôsobiť na subjekty právnych vzťahov, aby v primeraných lehotách uplatňovali svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby ani jedna strana týchto vzťahov nebola vystavená právnej neistote po časovo neprimeranú dobu. Stanovením prekluzívnej lehoty je podporená zásada *vigilantibus iura scripta sunt*, podľa ktorej si každý má strážiť a chrániť svoje práva ich včasným uplatnením na súde tak, aby sa mu neprekludovali. Ďalšou podstatou hmotnoprávných lehôt, najmä tých, ktoré sú ustanovené na uplatnenie práv, je to, že na zachovanie práva treba úkon urobiť tak, aby došiel do dispozície adresáta alebo aby bol posledný deň lehoty podaný na súde (ak je to úkon voči súdu), prípadne, aby došiel inému orgánu, ktorý má rozhodovať o súkromnoprávnom nároku. Naproti tomu procesné lehoty sú určené na vykonanie niektorých procesných úkonov. Tieto lehoty sú určované procesnoprávnymi predpismi (napr. CSP). Procesné lehoty sú zachované, ak posledný deň lehoty bolo podanie obsahujúce právny úkon odovzdané na pošte alebo na inom orgáne, ktorý je podľa zákona povinný doručovať (napr. orgán Zboru väzenskej a justičnej stráže).

9.1. Na rozpoznanie hmotnoprávných lehôt od lehôt procesnoprávných slúži teda najmä základné rozlišovacie kritérium, podľa ktorého hmotnoprávne lehoty vyplývajú z hmotnoprávných predpisov, predovšetkým zo základných civilných kódexov (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, Zákonník práce a pod.), pričom procesnoprávne lehoty sú upravené v procesných kódexoch. Odlíšenie hmotnoprávných a procesnoprávných lehôt je kľúčové pre posúdenie, či bol úkon potrebný pre zachovanie práva alebo nároku učinенý včas. Typickými príkladmi prekluzívnych lehôt sú napr. lehoty na podanie žaloby na neplatnosť výpovede z nájmu bytu (§ 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka) alebo lehoty na podanie žaloby na neplatnosť rozviazania pracovného pomeru (§ 77 Zákonníka práce); po uplynutí zákonom stanovených prekluzívnych lehôt v týchto prípadoch právo na podanie žaloby na určenie neplatnosti zaniká.

9.2. Preklúzia ako taká je upravená v ustanovení § 583 Občianskeho zákonníka, ktoré má všeobecnú platnosť pre celé súkromné právo. Pokiaľ ide o plynutie zákonnej lehoty v predmetnom spore na uplatnenie nároku na náhradu škody, tak tento nárok si môže uplatniť poškodený vlastník alebo nájomca poľovných pozemkov v zmysle ustanovenia § 70 ods. 1 a 2 zákona č. 274/2009 Z.z. (ods. 1) do 15 dní odo dňa, keď škodu zistil, do dvoch mesiacov odo dňa, keď škoda vznikla, (ods. 2) inak jeho nárok na náhradu škody zaniká.

9.3. Pretože ustanovenie § 70 ods. 1 a 2 zákona č. 274/2009 Z.z. je upravené výslovne, spôsobom nevyvolávajúcím právny základ pre rozumne protikladné právne výklady, niet žiadnych pochyb, že sa jedná o prekluzívnu lehotu. Preklúzia práva je v tomto prípade vyjadrená v § 70 ods. 2 tohto zákona slovami: „jeho nárok na náhradu škody zaniká“. Márnym uplynutím tejto lehoty dochádza k zániku práva s tým, že súd je povinný prihliadať na takýto zánik práva, aj keď to strana nenamieta.

10. V nadväznosti na tieto interpretačno-právne východiská dovolací súd uzatvára nasledovné. Keďže v danom prípade súdy vychádzali pri rozhodovaní zo zákona o poľovníctve, najmä z § 69 ods. 1, § 70 ods. 1, 2, a tento zákon je hmotnoprávnym predpisom, tak niet pochyb o tom, že lehota ktorú udáva ustanovenie § 70 tohto zákona, je lehotou hmotnoprávnou a prekluzívnou čo znamená, že na zachovanie práva treba zákonom požadovaný úkon urobiť tak, aby napríklad list bol doručený adresátovi a nepostačuje ak je tento len podaný na poštovú prepravu, aj keď by ho podal v posledný deň lehoty. Je tu namieste výklad taký, že ten ktorý si uplatňuje náhradu škody by mal zabezpečiť, že takýto úkon (list) sa dostane priamo do dispozície adresátovi, resp. malo by to byť v jeho záujme ak nechce, aby jeho právo/nárok zanikol (zásada *vigilantibus iura scripta sunt*).

11. Aj keď sa dovolateľovi mohla predmetná lehota javiť ako lehota procesnoprávna, pretože by bola spravodlivejšia, ide o lehotu hmotnoprávnou práve preto, že je zakotvená v hmotnoprávnom predpise. Základom pre rozlíšenie hmotnoprávných a procesnoprávných lehôt je (aj vždy bude) predovšetkým to, z akého predpisu vyplývajú, a nie to, či daná lehota je alebo nie je pre tú-ktorú stranu ne-spravodlivá.

12. Vyššie uvedenú interpretáciu práva Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach v

obdobných prípadoch už riešil. Najmä je potrebné uviesť rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2021, sp. zn. 4 Cdo 130/2021, ktorý je uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 7/2021. Predmetný rozsudok pojednával o úplne totožnej spornej otázke, ktorú dovolateľ uviedol vo svojom dovolaní, a to posúdenie charakteru prekluzívnej lehoty, a teda, či sa jedná o hmotnoprávnu prekluzívnu lehotu - v rámci ktorej najneskôr v posledný deň lehoty musí byť žaloba podaná na súde, alebo procesnoprávnu lehotu, pri ktorej postačuje odoslanie žaloby na poštovú prepravu v posledný deň lehoty.

12.1. V tom istom rozhodnutí bola rovnako spomenutá zásada *vigilantibus iura scripta sunt*, ako aj základné rozlišovacie kritérium, podľa ktorého hmotnoprávne lehoty vyplývajú z hmotnoprávnych predpisov, predovšetkým zo základných civilných kódexov (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, Zákonník práce a pod.), pričom procesnoprávne lehoty sú upravené v procesných kódexoch. Odlíšenie hmotnoprávnych a procesnoprávnych lehôt je kľúčové pre posúdenie, či bol úkon potrebný pre zachovanie práva alebo nároku učený včas.

12.2. Najvyšší súd SR vo vyššie uvedenom rozhodnutí ustálil to, že nakoľko zákon č. 182/1993 Z.z. spadá do oblasti civilného hmotného práva, aj lehota podľa ustanovenia § 14a ods. 8, ktorá z časového hľadiska limituje prehlasovaného spoluvlastníka podať žalobu na súd do 30 dní od oznámenia výsledku hlasovania, má pre jeho uplatnenie vždy hmotnoprávnu povahu. Aj keď sa predmetná lehota k podaniu žaloby na neplatnosť hlasovania môže javiť ako lehota procesnoprávna (pretože ide o učinenie určitého úkonu voči súdu), ide o lehotu hmotnoprávnu práve preto, že je zakotvená v hmotnoprávnom predpise. Pre rozlíšenie, či ide o hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu lehotu je najdôležitejšie predovšetkým to, z akého predpisu tieto lehoty vyplývajú.

13. Obdobne túto otázku riešil dovolací súd aj v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 9/2019 z 25. mája 2021, kde uviedol: Vychádzajúc s Ústavným súdom SR konštatovanej komplementárnej povahy právomoci úradu podať návrh na určenie neplatnosti zmluvy vo vzťahu k § 39 Občianskeho zákonníka dovolací súd zastáva názor, že jednoročná prekluzívna lehota ustanovená v § 147a zákona o verejnom obstarávaní účinného v rozhodnom čase mala hmotnoprávny charakter, tak ako majú hmotnoprávny charakter prekluzívne lehoty, ktoré upravuje Občiansky zákonník. Súd prihliadal na uplynutie lehoty z úradnej povinnosti. Jej márnym uplynutím právo na podanie žaloby zaniklo. Zmeškanie lehoty nebolo možné odpustiť, nakoľko právo na podanie žaloby zaniklo zo zákona. Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že pre zachovanie prekluzívnej lehoty nestačilo, ak sa posledný deň lehoty podanie podalo na poštovú prepravu, ale vzhľadom na jej hmotnoprávny charakter mal byť návrh na určenie neplatnosti zmlúv najneskôr posledný deň lehoty doručený súdu.

14. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu z dôvodu § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, keď právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená bola (bod 12. až 13. odôvodnenia), je potrebné ako neprípustné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ CSP.

15. V prípade, ak by aj sporná otázka najvyšším súdom ešte riešená nebola, dovolací súd by dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné, a to z rovnakých dôvodov ako sú uvedené v sp. zn. 4 Cdo 130/2021, resp. z dôvodov, ktoré sú načrtnuté aj v niekoľkých bodoch tohto rozhodnutia (napr. viď bod 9. tohto rozhodnutia).

16. Z opatrnosti je potrebné spomenúť i to, že žalobca vo svojom dovolaní uviedol, že sudy nižšej inštancie nevenovali dostatočnú pozornosť jeho právnej argumentácii pri posudzovaní predmetnej veci, pretože nevyslovili právny názor k jeho právnemu názoru (dovolateľa). Nedostatočné odôvodnenie subsumoval pod § 420 písm. f/ CSP, no zároveň aj uviedol, že keďže sa mu pre posudzovaný prípad zdalo byť prípustnejšie ustanovenie § 421 CSP, tak prípustnosť tohto dovolania opieral len o toto ustanovenie a na uvedené skutočnosti v zmysle § 420 CSP chcel len poukázať a nenamietal ich.

16.1. Z uvedeného vyplýva, že dovolateľ vyslovene v dovolaní namietal len ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Z toho dôvodu sa najvyšší súd k ustanoveniu § 420 písm. f/ CSP, nevyjadril a ani nemôže (porovnaj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 75/2021-47 z 30. novembra 2021, II. ÚS 608/2021-51 z 2. marca 2022, II. ÚS 277/2021-28 z 30. septembra 2021).

17. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu v zmysle § 447 písm. c/ CSP nie je prípustné, preto dovolanie odmietol.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.